

prof. zw. dr hab. Piotr Mickiewicz

Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte

pmickiewicz@wp.pl

ZAGROŻENIA – WYZWANIA – SZANSE BEZPIECZEŃSTWA EUROPEJSKIEGO

W dniach 26–27 listopada 2015 roku w gmachu Polskiej Akademii Umiejętności odbyła się międzynarodowa polsko-ukraińska konferencja naukowa *Zagrożenia – wyzwania – szanse bezpieczeństwa europejskiego*. Jej organizatorami były wspólnie Polska Akademia Umiejętności, Instytut Państwa i Prawa im. Wołodomyra Koreckiego Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, Polskie Towarzystwo Naukowe w Żytomierzu i Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej.

Celem konferencji była analiza procesów politycznych i społecznych, generujących wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa europejskiego. Jej uczestnikami, występującymi jako prelegenci, byli pracownicy naukowcy polskich i ukraińskich ośrodków naukowych, nie tylko z uczelni i instytucji przygotowujących niniejszą konferencję. Warto podkreślić, iż tematyka konferencji zainteresowała też brać studencką krakowskich uczelni, w licznej grupie przysłuchującej się obradom.

Konferencja, w trakcie której wygłoszono aż 24 referaty, była miejscem nie tylko prezentacji badań, ale ożywionej dyskusji, prowadzonej po każdej z trzech części obrad plenarnych. W subiektywnej opinii autora niniejszego omówienia na uwagę zasługują zwłaszcza wystąpienia profesorów Janusza Wenca, Romana Bäckera oraz Maksyma Rozumnego. Janusz Węć przedstawił stan obecny i poziom zaniechań oraz opóźnień we wdrażaniu rozwiązań pozwalających na właściwe funkcjonowanie Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej. Roman Bäcker zaprezentował autorską ocenę sposobu przeobrażania się rosyjskiego systemu politycznego, określając go jako „autorytaryzm o charakterze zamkniętym”. Maksym Rozumny ukazał natomiast meandry procesu demokratyzacji Ukrainy.

Zainteresowanie słuchaczy oraz ożywiona dyskusja sprowokowały także wystąpienia zaprezentowane w trakcie dwóch kolejnych sesji plenarnych, zwłaszcza odnoszące się do kształtu sytuacji politycznej w regionie, zaistniałej w wyniku prób budowy Noworosji (prof. Olga Brusilowska), znaczenia czynników demograficznego i kulturowo-społecznego oraz ekonomicznego, jako kreatorów przeobrażeń obecnego ładu międzynarodowego (profesorowie Jan W. Kaczyński, Olga Wasiuta, Włodzimierz Smolaniuk, Waler Bortnikow oraz dr hab. Hanna Batorowska). Natomiast uwagę studentów wzbudziły wystąpienia koncentrujące się na problemie migracji (Ewa Bojenko-Izdebska), stosowania siły militarnej i rozwoju potencjału militarnego przez państwa (Marek Czajkowski, Rafał Kopeć, Justyna Krupa) oraz kwestie bezpieczeństwa energetycznego, postrzeganego jako rozbudowa infrastruktury do produkcji energii jądrowej (Tomasz Młynarski).

W zamyśle organizatorów konferencji jej swoistym podsumowaniem miała być dyskusja zaproszonych ekspertów. Mieli się oni odnieść zarówno do treści poszczególnych wystąpień, jak i zaproponować własną ocenę stanu bezpieczeństwa w Europie, ze szczególnym uwzględnieniem implikacji tworzonej przez sytuację na wschodzie Ukrainy, jak i zjawisko masowego napływu imigrantów. Grono to tworzyli profesorowie Erhard Cziomer, Ryszard Zięba, Piotr Mickiewicz oraz dr hab. Justyna Zając.